

La integració de criteris ambientals durant la fase de planificació de l'auditoria financera

A partir de la progressiva aparició de normativa ambiental els auditors ens hem anat introduint en un camp que, per la nostra formació, sempre ens ha pogut semblar molt llunyana. Ara, hem de conèixer que els elements mediambientals sobre els quals pot incidir l'activitat d'una empresa són l'aigua, l'aire i la terra, que junt amb la flora i la fauna formen els ecosistemes i que aquests elements poden veure's afectats per alguns dels contaminants que es classifiquen en aquestes cinc categories: biològics, químics, tèrmics, radioactius i acústics.

Els riscos que genera l'activitat contaminant de l'empresa sobre el medi ambient poden tenir diversos impactes en el treball dels auditors. L'incompliment de la normativa legal, l'existència de possibles sancions, la insuficient cobertura de les assegurances, els litigis i les demandes, les inversions o despeses addicionals, la cobrabilitat de crèdits i els passius no reflectits als comptes anuals són alguns d'aquests riscos.

Fases de l'anàlisi ambiental durant la planificació de l'auditoria financera

L'objectiu en aquesta etapa de l'auditoria és obtenir coneixement del risc que suposen les variables mediambientals de l'ens auditat. La revisió d'aquestes variables la podríem dividir en les següents fases.

a) Anàlisi dels procediments i control intern ambiental

És obvi que l'auditor ha de centrar el seu treball en els controls comptables. No obstant, si creu que certs controls no comptables poden tenir influència sobre els comptes anuals, ha de procedir a la seva revisió i avaluació. Pel que fa als procediments ambientals, l'auditor hauria de tenir en compte, entre d'altres, els aspectes següents:

- Les polítiques de funcionament de l'organització amb relació a la protecció del medi ambient.
- Identificar activitats que impliquen factors de risc ambiental.
- Analitzar el control d'aquestes activitats per part dels òrgans directius.
- Conèixer els resultats de la gestió de l'organització en matèria ambiental.

Si l'ens auditat està en possessió d'una certificació E+ MAS o té implementats procediments ISO 14.000, augmentarà el grau de confiança de l'auditor en el control intern. Això és evident, ja que l'existència d'aquestes certificacions garanteix que l'empresa coneix els fets comptables relacionats amb el medi ambient.

b) Anàlisi tècnica

Entrar en la valoració i anàlisi dels aspectes tècnics dels processos d'aprovisionament, productius o de distribució d'una empresa és un treball que queda molt lluny de les possibilitats de l'auditor, sobretot per la seva formació bàsica. Tot i això, els aspectes que s'haurien de revisar serien:

- Impacte de les activitats empresarials sobre el medi ambient, classificant-les en: sense impacte ambiental, amb efectes contaminants reversibles o amb efectes contaminants irreversibles.
- Grau de compliment de les mesures de protecció ambiental i seguretat industrial.
- Avaluació de les àrees contaminades en cas d'existir.
- Mecanismes de control de la contaminació.

c) Anàlisi legal

Conèixer l'impacte de les activitats de l'ens auditat ens ajudarà a clarificar quina és la normativa ambiental a la qual està subjecte. Alguns del procediments que podríem utilitzar en aquesta fase serien:

- Obtenir la documentació sobre els permisos, llicències i autoritzacions necessàries per exercir aquestes activitats.
- Analitzar la normativa legal vigent en matèria ambiental que afecta les activitats i avaluar la coherència de les polítiques ambientals amb aquesta legislació.
- Analitzar les especificacions ambientals incorporades en els contractes.

d) Anàlisi comptable, econòmica i financera

Aquesta fase ens permetrà conèixer la influència en les pràctiques comptables i financeres de l'actitud ambiental de l'ens auditat. Alguns dels aspectes a analitzar serien:

- El grau d'influència de l'actitud mediambiental sobre la rendibilitat i continuïtat de l'empresa.
- El control intern i les polítiques comptables respecte dels fets ambientals.
- El grau de presència dels aspectes ambientals en els pressupostos i projectes, en el coneixement dels costos i en l'existència d'una comptabilitat i un quadre pressupostari ambiental.

Conclusió

L'auditor està obligat a conèixer les implicacions ambientals de l'activitat de l'organització auditada i el seu possible efecte sobre els comptes anuals. Tenir aquest fet present durant la fase de planificació és el primer pas per l'èxit en la realització del seu treball. No obstant, per poder assolir aquest objectiu potser necessitem en un futur incloure el medi ambient a la nostra formació bàsica.

Enric Centelles Estévez

Auditor, Comissió Economia i Sostenibilitat

Notícies

- El canvi climàtic escalfa el debat científic (*Expansión* 3-04-08).
- Espanya segueix allunyada de complir. Les emissions de CO₂ l'any 2006 solament es van reduir el 2,7%, cosa que significa 1,3 punts menys del previst, i seguim 34 punts per sobre.
- Neix un nou mercat d'inversió per prevenir el canvi climàtic a nivell global. Aquest mercat és per atreure capitals a gran escala per la seva posterior inversió en projectes i iniciatives per compensar les emissions. (*Servimedia* 19-03-08).
- FTSE y Good IBEX 4 comença a difondre's, a Espanya, el passat 9 d'abril, de la mà de BME i el grup FTSE. Inclou, entre d'altres, els valors mitjans i gran capitalització de la borsa espanyola. (*Europa Press* 31-3-08)
- Indústria espera que les plantes eòliques cobreixin el 28% de la demanda d'energia de la UE, frenat al 3,7 actual, l'any 2030. (*Terra* 31-3-08).

Esdeveniments

- Barcelona acollirà la **Fira Carboni Expo el 2009**. A l'edició d'enguany a Colònia (Alemanya) hi ha assistit per primer cop una delegació catalana formada per membres del sector empresarial, financer i institucional.

Comissió d'Economia i Sostenibilitat

La comissió continua en la tasca d'elaboració del document "Economia, empresa i economista en el canvi climàtic". Agraïm molt a les comissions que han atès la nostra petició d'emplenar el qüestionari i les consultes que els hem fet. És un treball de tota la comissió, perquè esdevingui una opinió del col·lectiu "economistes" respecte al canvi que representa per exercir la nostra tasca, una problemàtica tan punyent com és intentar mitigar els efectes de l'emissió de gasos a l'atmosfera.

Continuen entrant nous membres, fet que ens dóna molt àlè per seguir treballant i seguir dient: benvinguts i com més serem més podrem treballar.

Marta Roca i Lamolla

Comissió Economia i Sostenibilitat